

Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry.
Kuninkaankatu 39
33200 Tampere
pirkanmaa@sl.fi
p. 040 515 4557

KUNNALLISVALITUS

22.12.2016

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Asia: Valitus Lempäälän kunnan ympäristöjaoston päätöksestä 15.11.2016 § 67 (antopäivä 23.11.2016, dnro 2168/10.03.00.06/2015) myöntää maa-aineslupa Destia Oy:lle kalliokiviaineksen ottoon tilalla Metsä-Pietilä (418-439-3-6)

Lempäälän kunnan ympäristöjaosto myönsi 15.11.2016 (§ 67) Destia Oy:lle maa-ainesluvan kalliokiviaineksen ottoon Kuurnakorven kallioalueella, tilalla Metsä-Pietilä (418-439-3-6) Lempäälän kunnan Moision kylässä (liite 1). Päätöksen varsinainen antopäivä on 23.11.2016 ja diaarinumero 2168/10.03.00.06/2015. Samassa kokouksessa ympäristöjaosto myönsi myös ympäristöluvan kallion louhintaan ja murskaukseen (§ 68).

Ympäristölupa myönnettiin 10 vuodeksi. Destia Oy:n maa-aineslupahakemuksessa kiviainesten ottamisen kokonaismääräksi kerrottiin 550 000 k-m³ ja ottoajaksi 10 vuotta (vuotuinen ottomäärä 55 000 k-m³). Ympäristölupahakemuksessa mainittiin, että vuodessa tuotettaisiin maksimissaan 230 000 tonnia kalliomursketta.

Pyydämme, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa Lempäälän kunnan ympäristöjaoston myöntämän maa-ainesluvan Destia Oy:lle. Toiminnalla olisi runsaasti haitallisia luonto- ja ympäristövaikutuksia ja se olisi maa-aineslain (555/1981) vastaista. Kiviainesten otto pirstoisi laajaa, yhtenäistä metsäaluetta, jota esimerkiksi maakuntakaavoitusta toteuttava Pirkanmaan liitto pitää luonnon ydinalueena. Kiviainesten otolla olisi myös negatiivisia vaikutuksia luonnon virkistyskäyttöön ja ihmisten viihtyvyyteen. Melko lähellä Kuurnakorven aluetta kulkee suosittu retkeilyreitti, Birgitanpolku. Ongelmallisia olisivat kiviainesten ottoon ja murskaukseen liittyvät kuljetukset, jotka halkoisivat Birgitanpolun ympäristöä.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040

Pirkanmaan liitto on hiljattain julkaissut Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ehdotuksen (viite 1). Kaavaehdotuksessa Kuurnakorven alue sisältyy Hervannan-Valkeakosken laajaan yhtenäiseen luonnon ydinalueeseen MK (Ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä maa- ja metsätalousalue). Merkintä pohjautuu kaavaa varten tehtyyn selvitykseen Pirkanmaan ekologisesta verkostosta (viite 2).

Maakuntakaavan kaavamerkinnöissä ja määräyksissä (viite 3) MK-merkintä määritellään näin:

”MK, Ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä maa- ja metsätalousalue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat yhtenäiset luonnon ydinalueet tai luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet, joilla on tarvetta retkeilyyn ja ulkoilun järjestämiseen. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa, ja ne tukevat luonnonympäristöjen

kytkeytyvyyttä, säilymistä ja virkistyskäyttöä. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä vakituiseen tai loma-asumiseen.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota maa- ja metsätalouden säilyttämiseen sekä ulkoilumahdollisuuksia parantavien polku- ja reittiverkostojen ja näihin liittyvien palvelujen järjestämiseen. Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee huomioida luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista.”

Maakuntakaavaehdotuksessa on erikseen osoitettu suuri joukko kiviainesten ottoalueita, jotka on arvioitu erillisessä Pirkanmaan POSKI-projektissa (Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen, viite 4). Kuurnakorven alue ei kuulu niihin, vaan sisältyy käyttötarkoitukseltaan käytännössä päinvastaiseen MK-alueeseen. Kuurnakorven louhinta ja murskaus tekisi siis osaltaan tyhjäksi maakuntakaavan tavoitteita.

Voimassaoleva maakuntakaava

Voimassaolevan Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa Kuurnakorven alue sisältyy laajaan MU-alueeseen (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta). Kaavamerkintä antaa selvän viestin siitä, että kyseessä on virkistysalue, jolla tapahtuva kalliokiviainesten otto olisi vastoin aluesuunnittelun tavoitteita.

Maa-aineslaki

Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Destia Oy:n maa-aineslupa ja Kuurnakorven louhinta rikkovat maa-aineslain 3 §:n momenteissa 1–3 määriteltyjä ehtoja. Lupa kiviainesten ottoon tulee kumota. Maakuntakaavaehdotus ei ole vielä lainvoimainen, mutta se pitää ottaa lupaharkinnassa täysimääräisesti huomioon. Maakuntakaavaa varten laadittujen selvitysten pohjalta kaavaan on merkitty Tampereen Hervannan ja Valkeakosken väliselle laajalle yhtenäiselle metsäalueelle MK-alue, johon Kuurnakorven (tila Metsä-Pietilä 418-439-3-6) kiviaineksen ottoaluekin kuuluu. Kiviaineksen ottoon soveltuvat kohteet on määritelty maakuntakaavassa ja sitä pohjustaneessa POSKI-hankkeessa erikseen, eikä Kuurnakorven alue lukeudun niihin. Luvan myöntäminen Kuurnakorven kallioalueen kiviaineksen ottoon on selvästi aluesuunnittelun tavoitteiden vastaista. Myös voimassaolevan Pirkanmaan 1. maakuntakaavan MU-merkintä osoittaa, että alueen käyttötarkoitus ei ole kalliokiviaineksen otto, vaan virkistys sekä maa- ja metsätalous.

Lempäälän kunnan yleiskaavassakin, jolla ei ole oikeusvaikutusta, Kuurnakorven alueen kaavamerkintä on maa- ja metsätalousvaltainen alue, joka on tarkoitettu erityisesti ulkoilun ja ympäristönsuojelun huomioon ottavan maa- ja metsätalouden harjoittamiseen (MM2). Esimerkiksi louhinta ja murskaus edustavat juuri sellaisia toimintoja, joita alueelle ei toivota. Kaavalla ei ole oikeusvaikutusta, mutta se on osoitus siitä, mihin suuntaan aluetta halutaan kehittää. Alueen jatkosuunnittelu on jätetty maakuntakaavatasolle, jolla käyttötarkoitus on määritelty aivan muuksi kuin kiviaineksen otto (luonnon monimuotoisuuden ydinalue, virkistysalue).

Birgitanpolku on suosittu retkeilyreitti. Osa reitistä kulkee Ruskontien, Vanha-Hervannantien ja Koipitaipaleentien varrella. Reitti on täsmälleen sama, jota pitkin Destia Oy:n murskeet on tarkoitettu kuljettamaan pois Kuurnakorven louhinta-alueelta. Rekkoja ajaisi vuorokaudessa 40–50 autoa vuorokaudessa. Ympäristölupahakemuksessa mainitaan vain, että murskeen ajoreitti risteää Birgitanpolun kanssa Koipitaipaleentiellä.

Kiviaineksen kuljetuksista syntyvä melu ja pöly aiheuttavat haittaa ja raskas liikenne pienillä teillä vaaratilanteita retkeilijöille. Tämä on kohtuutonta, kun kyseessä on kuitenkin tunnettu retkeilyreitti ja maakuntakaavaankin merkitty virkistyspainotteinen alue. Melun osalta ohjeet ylittävät Birgitanpolulla. Kuurnakorven louhinta, murskaus ja kiviaineksen kuljetus on vastoin ympäristönsuojelulain 49 §:n 2 momenttia (toiminta aiheuttaa terveyshaittaa ja ympäristön yleisen viihtyisyyden ja ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä).

Louhittavaksi suunnitellulla Kuurnakorven kallioalueella on lehtoihin ja soihin liittyviä luonnonarvoja. Tämä käy ilmi maa-aineslupapäätöksestä, jossa siteerataan Destia Oy:n lupahakemusta. Alueen luontoselvityksen on tehnyt Faunatica Oy vuonna 2014. Selvitysalueelta löytyi jopa 10 metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaista erityisen tärkeää elinympäristöä, minkä lisäksi rauhoitettu valkolehdokki kasvaa alueella kolmen esiintymän voimin. Nämä luonnonarvot ovat merkittäviä, ja niiden tuhoaminen tai heikentäminen louhinnalla on vastoin maa-aineslain 3 §:n 2 ja 3 momenttia (luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutuminen, huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset muutokset luonnonolosuhteissa).

Destia Oy:lle myönnetty ympäristölupa Kuurnakorven kallioalueen (tila Metsä-Pietilä 418-439-3-6) louhintaan ja murskaukseen tulee kumota ympäristönsuojelulain vastaisena.

Tampereella 22.12.2016

Larissa Heinämäki
puheenjohtaja

Juho Kytömäki
sihteeri

Liitteet

1. Lempäälän kunnan ympäristöjaoston maa-aineslupapäätös 23.11.2016, dnro 2168/10.03.00.06/15 (pdf)
2. Tiedote päätöksestä ja valitusosoitus (pdf)

Viitteet

1. Pirkanmaan liitto (2016). Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Ehdotus. Maakuntahallitus 12.9.2016.
http://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/Maakuntakaava_2040_EHDOTUS_netti.pdf Viitattu 21.12.2016.
2. Pirkanmaan liitto (2014). Pirkanmaan ekologinen verkosto. Selvitys 4.12.2014. 30 s.
http://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/Ekologisen%20verkoston%20_LUONNOS%2022.10.2014.pdf Viitattu 21.12.2016.
3. Pirkanmaan liitto (2016). Kaavamerkinnot ja määräykset. Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Kaavaehdotus MKH 12.9.2016.
http://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/4_Merkinnat_maaraykset_MKH_120916.pdf Viitattu 21.12.2016.
4. Pirkanmaan liitto (2015). Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen Pirkanmaalla 2012–2015. 302 s.
http://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/sites/default/files/NETTIIN_POSKI_kansineen.pdf Viitattu 21.12.2016.